

СВОБОДЕНЪ ГЛАСЪ

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ЛИСТЪ

Абонаментъ за година:

България . . . . . 5 лева
 странство . . . . . 10 "

Абонирането става винаги до края на
 годината.

Неплатени писма не се приематъ.
 Ръкописи не се връщатъ.

Всичко що се отнася до в. „Свободенъ Гласъ“ да се изпраща до редакцията.

Редакцията и Администрацията на вѣстника се намиратъ въ ул. „Шуменска“, сръщу Варненската
 Окр. Пост. Комисия и до печатницата на Добри Тодоровъ и С-ие.

Таксата за публикуване:

за единъ в. с. м. на 1 стр. 1) за единъ
 път 40 ст., за 2 пъти 9 ст. и т. н. по
 вече, до 10 пъти — по 7 ст.; 2) за единъ
 в. с. м. на другите страници за единъ
 път 6 ст., за два пъти 5 ст. и за по-
 вече, до 10 пъти — 3 1/2 ст. и за обя-
 вления на Садобнитъ Пристави по 2 ст.
 на дума, а за хазиснитъ такива — по
 4 стот.

Единъ брой 10 стотинки.

Редакторъ-стопанинъ СТ. ИВ. ПЕТКОВЪ

Единъ брой 10 стотинки.

Д-ръ К. КАВАЧЕВА

ОКЮЛИСТЪ

специализирала се е по очнитъ болѣсти въ прочутата Родшил-
 дова очна клиника въ Парижъ. Измѣрва номера на очила
 (La réfraction), за нѣсогледѣ, дългогледѣ, кривогледѣ (не точно
 измѣрени очила докарватъ заболяване, зачервяване, сълзене и
 затъмняване на очитъ, особено при продължително четене).

Присма по очнитъ болѣсти всѣки денъ отъ 3—5 часа слѣдъ
 обѣдъ въ домътъ на Курти Стояновъ, улица „Драгоманъ“
 № 172. — Добричъ.

Бѣдно-болнитъ прѣглежда безплатно.

Да се прочете!

ВЪ КОЛОНИАЛНИЯ МАГАЗИНЪ НА

ДИМИТРЪ МИЦАЦОСЪ,

улица „Малка Търговска“, всѣкога нуждающитъ бакали
 отъ града ни, тѣй сѣщо и отъ провинцията, ще намѣ-
 рятъ сѣ много износни цѣни най-хубави чисти търго-
 качествени Турски колониални стоки, като разни видове

маслини и масла, всѣкакъвъ видъ солени риби, локумъ, бомбопи
 разни овоци: бадеми, кестени и много други
 необходими за човѣка.

При това всѣки може да намѣри всѣкогапъ чисто, на-
 турални и въ голѣмо количество.

! В а ж н о !

За всѣко сѣмейство.

Въ складътъ ми сръщу старата ветърна воденица до флотската ра-
 ботилница (бившата желѣзарна работилница) отъ 1 Юний до неопредѣ-
 лено време, почвамъ да продавамъ дърва за огрѣвъ чисто джбови пър-
 вокачествено бѣло меше, съчени прѣзъ 1904 година. Нарѣзани по 5
 лева чекията отъ 250 кгр.; особено внимание прѣпорочвамъ на купува-
 читъ въ теглилата.

Станю К. Гешевъ.

ИЗВѢСТІЕ.

Както всѣка година, така и
 тази година отъ 15-й т. м. отва-
 рятъ се МОРСКИТЪ БАНИ. По
 този случай явява се за знание
 на всички варненски граждани
 и граждани, както и на тѣзи отъ
 провинцията, които дохождатъ
 за банитъ, че ще намѣрятъ почти
 всички удобства, както отъ чи-
 стотата, така и отъ прислугата.
 Прѣдприемача е взелъ всички
 мѣрки, щото посѣтителитъ на ба-
 нитъ да останатъ доволни; при
 това прѣдприемача поставилъ на
 10—15 мѣста БАНИ; сѣщо има
 и абонаментни карти за цѣлия
 лѣтенъ сезонъ съ една извѣстна
 отстъпка отъ обикновената.

БАЖНО ЗА ЗЕМЛЕДѢЛЦИ

Продава се чифликъ въ село
 „Мурфача“, балчикска околия,
 състоящъ отъ каменна сая за
 около 1500 овци, здание за е-
 дъръ добитъкъ, кладенецъ и ниви
 1500 декара. — Споразумение
 при Ив. К. Поповъ — Варна.

Д-ръ Ил. Банановъ

специалистъ по Акушерството и
 Гинекологията
 се установява въ гр. Варна ул.
 „Царъ Борисъ“, № 20, сръщу
 аптеката Бораджиевъ.
 Приема болни отъ 9—12 сутрина
 и отъ 2—5 послѣ пладнѣ.

Г-ца Маря Ж. Банкова

Г-не Д-ръ Теодоръ Габбо

СГОДЕНИ

Варна 17 юний 1906 год.

Петъръ Енчевъ

нѣма да приема посѣщение на имени
 день Петровденъ 29 Юний.

Петъръ А. Лейчевъ

нѣма да приема посѣщение на имени
 день Петровденъ 29 Юний.

Важно за употребителитъ на топлоиво!

Имамъ честь да извѣсти на ин-
 тересующитъ се, че съмъ доставилъ
 голѣмо количество Английски първо-
 качествени каменни въглища.

„КОКСЪ“,

който сѣ необходими за желѣзаро-
 лѣарници и за отопление износни за
 къщи, ресторенти, хотели съ много
 износни цѣни.

Съ почитание
 Г. Д. Филириди
 ул. малка „Търговска“.

ИЗВѢСТІЕ.

Българско Акционерно Винарско
 Д-во „Гроздъ“ извѣстива на клиен-
 титъ си гр. Варна, че досегашний
 му разпосвачъ изъ града Тодоръ Ки-
 ровъ е уволненъ отъ 10-й и пра-
 вото да събира суми за смѣтка на
 Дружеството му е отнето.

Отъ Дружеството.

Продава се воденица
 доходна
 съ 4 ка-

мѣка снабдена съ всички припа-
 джности. Намира се въ Балчикско
 „Башъ Каллатъ“ (Абдунарска рѣка)
 меле ежедневно 60 торби брашно за
 износъ и домашно употребление съ
 износни цѣни.

Споразумение:

Риза Бей Дервишъ Тахировъ

МЛАДЕЖЪ съ гимназиално об-
 разование, търси ученици да под-
 готвя. — Споразумение въ френ-
 ското мжжко училище.

ТЪРСЯТЪ СЕ 2 момчета за ханъ
 сѣщо и дамджия съ добро въз-
 награждение. — Справка до ре-
 дакцията на „Св. Гласъ“.

Прѣдстоящия учителски съборъ.

Покрай казарми какъ палати
 Въ школа зимници учихъ;
 При служби съ тѣстички
 заплати
 За хлѣба само се трудишъ.
 Изъ „Учителска пѣсень“.

На 2 юлий т. г. народнитъ учи-
 тели отъ всички кѣтове на Бълга-
 рия ще се стекатъ въ София на съ-
 боръ, за да манифестиратъ своитъ
 искания по уредбата на учебното
 дѣло въ страната ни. Въпроситъ по
 учебното дѣло, като частъ отъ общо-
 народнитъ културни въпроси, прѣд-
 ставляватъ не само чисто професи-
 оналенъ, ами и общественъ инте-
 ресъ, затова обществото трѣбва да
 е добръ освѣтлено върху исканията,
 които прѣдявава учителството, за да
 ги подкрѣпи, ако тѣ сѣ въ хармония
 съ неговитъ интереси, или пъкъ да
 се противопостави, ако тѣ сѣ въ
 разрѣзъ съ тѣхъ.

Десетъ години вече българското
 съюзено учителство въ печата, въ
 събрания, конференции и конгреси,
 съ пѣсби, апели и протести, прѣд-
 явява редица искания, отъ реали-
 зирането на които ще зависи пра-
 вилното прогресивно развитие на на-
 родната ни просвѣта; ала въпрѣки
 това нашитъ държавници винаги сѣ
 се отзовавали или съ безразсѣдно
 тѣпо упорство, или съ голи и праз-
 ни обѣщания, които всѣкога сѣ раз-
 очаровавали учителството, или пай-
 сетитъ съ нищожни отстъпки, тен-
 денцията на които е била да съз-
 дадатъ отъ учителя работѣнъ слу-
 жител и покоренъ рабъ. . . . .
 Да, всички аванси, направени на
 народното учителство до сега отъ
 нашитъ министри на просвѣтата,
 като започнете съ Иванчева и свър-
 шите съ Шишманова, имаха косве-
 ната задача да откъснатъ учители
 отъ парода и да го направятъ е-
 динъ прѣданъ служител на ония
 политически котерии, които държа-
 ха властта въ рѣцѣтъ си прѣзъ
 тая кжса епоха, ознаменувана съ
 дълга редица отъ държавнически гра-
 бежи и беззакония. А всички вла-
 стодържци, които се вслушваха въ
 учителскитъ искания, ръководиха
 се отъ началото: „привържи
 интелигенцията къмъ властта, до-
 веи пейнитъ интереси въ хармо-
 ния съ ония на послѣдната, създай
 по тоя начинъ пропастъ между на-
 родната маса и интелигенцията и
 бди сигуренъ, че за дълги години
 ще отнемеш народната свѣсь“. Бълга-
 рската дѣйствителност откри на
 учителството два пъти, по които ще
 може да осъществи своитъ искания:
 единия прѣкъ и кжсъ — пътятъ на

работнието и властогонството, други дълги и лекатушен — пътът на достойната борба. . . . За хвала и чест, българският народен учител, доказва, че никога не ще пропусне своята самостоятелност, своите убеждения, своята енергия на която е политическа котерия за паника леца. Учителството, както и всички други будни елементи на народа, изгуби вѣра въ ония, които стоиха и стоят на държавното кърмилу: то разбра, че въ тая малка страна, дѣто развратът се зове добродѣтел, разнишничеството — снеловност, работнието — достоинство, мракът — просвѣта, економическата провала — народно благосъстояние, кражбите от пушки, топове и патрони — народни идеали, исторически задачи и завѣтни мечти, — то разбра, казваме, че въ този „опакъ край“ нищо полезно и трайно не може да се постигне без една непрѣстанна честна борба.

До вчера, вѣрвайки въ обѣщанията на своите министри, народният учител се молише и апелираше, днес, съмнявайки се въ тяхната искреност, протестира, а утре? . . . неудовлетворенъ, разочарованъ и отчаенъ, ще се хвърли въ главоломния наклонъ на стачките и бойкотите. Нашите държавници съ своята неустановена шаткава училищна политика тласкатъ учителството по пътя на демонстрациите, които ще внесатъ бъркотия въ училищното ни дѣло.

Прѣдстоициятъ учителски съборъ е прѣдвѣстникъ на тия демонстрации противъ нехайното и прѣстѣпно отнасяне на нашите държавници къмъ интересите на учебно-възпитателно дѣло въ страната; той е естествена послѣдница отъ всички онии некачествени съзнателни прѣгрѣшения на нашите министри на просвѣщеніето противъ справедливите и законните искания на учителството; той е най-послѣ реаленъ изразъ на учителското негодувание и прѣзрѣние къмъ всички онии политически акробати, които съ грѣмки и цѣлѣсти, но празни фрази се силитъ да спечелятъ ефтина слава въ областта на просвѣтата на родна.

Прѣдстоициятъ учителски съборъ дава най-добъръ случай на обществото, държавата и партията да се запознаятъ съ естеството и тенденциите на учителските искания, като поставя на дневенъ редъ най-кардиналните въпроси, относящи се до уредбата на учебното дѣло:

1. Автономия на училището: учителски съвети, училищни настоятелства, окръжни училищни съвети, инспекторатъ, дисциплинарни сѣдилища и пр.

2. Задължително учение — фактическото му прилагане (тукъ ще се обхванатъ: училищни здания, пособия, библиотека, учебници и помагала за ученици и пр., като необходими условия за пълното реализиране принципа на задължителното учение).

3. Издръжка на народното училище — участие на общината и държавата.

4. Материалното положение на народния учител въ сравнение съ другите обществени служители.

Управителниятъ комитетъ на българския учителски съюзъ съ особено писмо е поканилъ всички полити-

чески партии да изпратятъ на събора свои прѣдставители. За пръвъ път на нашите партии се прѣдставя възможността да развиятъ прѣдъ учителството възгледите си по училищната политика, каквато трѣбва да има всѣка една политическа групировка, която се стреми съ своята дѣйност да обхване всички културни пужди въ страната. Но нека забѣлимъ, че най-малката неустановеност и неопрѣдѣленост въ възгледите на партийните прѣдставители, които ще участвуватъ въ събора, е отъ естество да ги дискредитира прѣдъ най-интелегентната частъ отъ народа — учителството, въ срѣдата на което днесъ господствува мѣтнението, какво началата на нашите партии върху училищната политика сѣ само единъ луксозенъ накитъ за измамване на лѣвовѣрните. . . . Прочее когато нашите партии се рѣшаватъ да изпратятъ на учителския съборъ свои прѣдставители, трѣбва да знаятъ, че тъмъ се прѣдставя най-сгодния моментъ, за да изгладятъ оная голѣма пропастъ, издълбана отъ грѣшките на миналото, която зѣе между думите и дѣлата имъ. . . .

Ще се повърнемъ.

Синто.

Една безчеловѣчна мѣрка противъ бѣдно-болните въ Варна.

Вечъ 12 години отъ какъ варненската община издръжа своя аптека, отъ която щедро отпуска безплатни лѣкарства на своите заболѣли членове. Както ще видимъ по долѣ, благодарнието, което върши общината чрезъ това благотворно лечебно учреждение за своите бѣдни съграждани, е колкото неизмѣримо, толкова и неизвѣстно не само на цѣлото българско общество, но и на самите варненци. Па и нѣмало е нужда, нито поводъ да се вдига шумъ около това хуманно дѣло. Но днесъ, когато се намѣри санитарна властъ въ страната ни, която безъ да се замисли е рѣшила да затвори съ своята жестока рѣка вратата на общинската ни аптека и безъ никакво гризение на съвѣстѣта да лиши нѣколко хиляди наши бѣдни съграждани отъ лѣкарства, които, биватъ случаи, сѣ толкова нужни, колкото и хлѣба, да се мълчи е прѣстѣпно и ний мислимъ, че моментъ е варненци да се застъпятъ, като единъ човѣкъ, съ всичката своя енергия, за да защитятъ едно отъ своето право, интересите на общината си и здравословните интереси на своите бѣдни съграждани.

На 17 т. м. г. Варненски Околийски лѣкаръ като съобщава на общинската ни санитарна властъ, че Дирекцията за опазване на общественото здраве, за да изпълни постановлението на Върховния Медицински съветъ отъ 9 т. м. „не позволява“ на общинското ни управление да доставя и държи лѣкарства въ амбулаторната аптека, „нито пъкъ да отпуща каквито и да било лѣкарства даже и на бѣдно-болни“, прѣдписва да се затвори Варненската градско-общинска амбулаторна аптека. Съ други думи, почитаемата Дирекция за опазване на общественото здраве прѣдписва

на варненската община да си развърже кесията и да купува за на прѣдъ лѣкарства за своите бѣдно-болни отъ частните аптеки. Истина е, че съ това прѣдписаніе се затварятъ вратата на общинската ни аптека, като благотѣлно завѣденіе, но за това пъкъ широко се отварятъ вратите на частните аптеки за общината ни, като богатъ и надѣженъ клиентъ и щедро се отваря общинската ни каса за и тъй не малко облагодѣтелствуваните отъ законите аптекари собственици.

За да докажемъ къмъ какви гибелни послѣдници води фатално горнята заповѣдъ на нашата върховна санитарна властъ, както въ финансово отношение за общината ни, така и въ здравословно за бѣдните слоеве на варненското градско на-

селение, ний ще си послужимъ съ неоспорими факти и безпристрастни цифри.

Да вземемъ единъ десетъ годишенъ периодъ — отъ 1896 до 1905 година включително — отъ дѣйността на варненската общинска аптека и да видимъ какво е направилъ тя за варненските бѣдно-болни презъ този периодъ — колко лѣкарства (рецепти) е отпуснала тя на тези послѣдните и колко пари се е похарчило за всичко това — за издръжката на аптеката, въобще. Следната таблица показва за коя година колко рецепти сѣ биле приготвени и раздадени на бѣдно-болните и по колко е харчила общината за персонала въ аптеката и за купуване на медикаменти.

Кол година	Колко рецепти сѣ приготвени и раздадени лѣкарства.	К о л к о е п о х а р ч е н о					
		За лѣкарства		За персонала		В с и ч к о	
		лева	ст.	лева	ст.	лева	ст.
1896	17,318	5999	48	3120		9119	48
1897	18,150	3809	97	3600		7409	97
1898	19,961	4748	95	4080		8828	95
1899	21,630	5151	—	4080		9231	—
1900	24,346	6728	83	4080		10808	83
1901	17,210	3652	05	4020		7672	05
1902	19,710	3664	45	3060		6724	45
1903	17,752	3443	59	2520		5963	59
1904	17,005	4973	51	2520		7493	51
1905	14,820	3884	72	2520		6404	72
за 10 години	187902 рецепти	46054	55	33600		79656	55

Ще рѣче, Варненската общинска аптека въ течение на 10 години е раздала лѣкарства на бѣдно-болни по 187902 рецепти и е похарчила за това 79656 лева и 55 ст., или годишно сѣ издавали по 18,790 рецепти, а издръжката на аптеката е коствала годишно срѣдне по 7965 и 65 ст. Всѣка рецепта, едно върху друго струва по 42 ст. или по 2 гроша и 4 пари едната Въ сжщностъ, обаче, всѣка рецепта струва на общината по евтино, понеже горните сума годишно — 7965 лева и 65 ст. се е харчила за купуване не само на медикаменти на бѣдно-болните, но и за поддържаніе на двѣте градски амбулатории, за купуване на прѣвръзоченъ материалъ, за обеззаразяване на бѣдните жилища при заразителните болести, за обеззаразяване на общественни мѣста и заходи и, най-послѣ, за лѣкуване на общинските коне на брой около 20. А тези разходи не сѣ малко, понеже въ амбулаторията годишно срѣдне се правятъ 5000 прѣвръзки, заразени кжщи въ годината се дезинфекциратъ по 100 и т. н.

Една прѣвръзка смѣло може да се приравни по стойностъ на една рецепта и ний можемъ по този начинъ да прибавимъ 5000 прѣвръзки къмъ числото на рецептите, или годишно ще имаме $18790 + 5000 = 23790$ рецепти-прѣвръзки за 7965 л. и 65 ст. Едната рецепта или прѣвръзка, слѣдователно, ще струва на общината по 30 ст. или по 60 пари.

А медикаментите за дезинфекция

на заразителните жилища, на общинските коне се явяватъ като *gratis* слѣдъ горната смѣтка.

Каква по-голѣма икономия и какво по-широко прилаганіе на принципа за безплатната медицинска помощъ, когато една рецепта или прѣвръзка струва 60 пари и когато една община може да раздаде 18790 рецепти лѣкарства на пуждаещите се? За по пълна иллюстрация, обаче, на горѣизложеното азъ ще приведа само два примѣра: презъ миналата 1905 година отъ Варненската общинска аптека е раздаденъ хипинъ 5 кила на бѣдноболните и той (хипинъ) коствува на общинската каса 325 лева. Отъ този хипинъ могатъ се приготви 20000 хапа и ако се раздадатъ по 10 хапа на боленъ, както това обикновено се практикува, то ще се възползватъ 2000 болни, или по малко болни, но пакъ 2000 пъти. За да се изпишатъ тези 20,000 хапа на 2000 болни трѣбва да се напишатъ 2000 рецепти и всѣка една ще съдържа по 10 хапа, отъ които всѣки хапъ има по 0,25 сантимгр. хипинъ. Една подобна рецепта ще бѣде таксувана и оцѣнена споредъ нашата официална такса и ще струва 1 левъ и 30 ст., а 2000 такива рецепти ще костватъ 2600 лева. Каква голѣма разлика? общината си купува 5 кила хипинъ, раздава го на своите 2000 болни и това ѝ струва само 325 лева; ако общината купеше сжщото това количество хипинъ по 2000 рецепти отъ които и да е частна аптека въ

България, тя би платила 2600 лева, или само за хининъ ти би платила годишно $\frac{1}{3}$ отъ цѣлата стойностъ на лѣкарствата за цѣла година Другъ примѣръ. Прѣзъ миналата 1905 година отъ Варн. общинска аптека сж раздадени на бѣдно-болни 201 колира („капки за очи“) по слѣдующитѣ рецепти: 5 сантиграма цинковъ сулфатъ на 10 гр. дистирирана вода. Знаете ли колко би заплавила Варн. община за тѣзи 201 колира, ако тя ги купеше отъ които и да е частна аптека? Една такава рецепта оцѣнена по нашата официална такса струва 52 стотинки, а за двѣстѣ би платила 104 лева и 52 стотинки. Колко е похарчила варненската община, благодарение на своята аптека, за тѣзи 201 колира? Не по вече отъ 6 стотинки и то за туй, че за приготвението на тѣзи 201 колира сж нужни 10 гр. и 5 сантигр. цинковъ сулфатъ и 2 кила и 10 гр. дистирирана вода, а 1 гр. цинковъ сулфатъ по преискурантитѣ на фабрикуитѣ струва 1 л. слѣдователно 10 гр. отъ този медикаментъ струва 5 стотинки и 2 кила дистирирана вода на общината струва 1 стотинка, всичко 6 стотинки.

Каква разлика?! отъ една страна 6 стотинки, отъ друга 104 лева и 52 стотинки.

Но стига толкова, защото е повече отъ очевидно, че занаярѣдъ съ затварянieto на аптеката общината за да помага на своитѣ бѣдно-болни ще трѣбва да плаща за 18790 рецепти, ако смѣтаме срѣдне по 1 л. 50 ст. за рецепта, по 28185 лева годишно.

Ами стойността на 5000 прѣвръзки, на 100 дезинфекции и пр. и пр.? Въ всѣки случай не по-малко отъ 30,000 лева годишно вмѣсто само 7965 лева, които харчи, сега благодарение на своята аптека. Цѣли 22 хиляди по-вече! Каква мрачна перспектива за бѣдно-болнитѣ варненски граждани и какъвъ непоносимъ товаръ за изтощената ни общинска каса?! Защото съ затварянieto на общинската ни аптека ний сме изправени неминуемо прѣдъ слѣдующата дилема: или Общината трѣбва да напргне всичкитѣ свои сили и да намѣри срѣдства за да отчетори досегашното перо на бюджета за подържане на аптеката да намѣри новъ източникъ, отъ който да почерпне 20—22 хиляди лева, ако иска да не остави на произвола на сѣдбата и плячка на заразителнитѣ и други болести своитѣ неимотни граждани, или пъкъ по нѣмане и необходимостъ да си остане съ досегашния бюджетъ, а да заличи отъ списъка на своитѣ бѣдни $\frac{3}{4}$ отъ досегашнитѣ такива. Но защо този непоносимъ товаръ за варненската община, за варненския данъкоплатецъ? Защо тѣзи 20—22 хиляди лева ще трѣба да отидатъ въ бездѣнитѣ кисии на аптекаритѣ — концесионери? Варненската община малко ли други поналяжащи нужди — културни сапатарни, просвѣтителни — има та трѣбва да ѝ се затвори аптеката и съ това още повече да се спъне въ своята благоустройствена дѣйностъ?

Защо е дотрѣбало общината ни да харчи по този новъ разсипнически начинъ своитѣ оскѣдни срѣдства, когато тя съ издържанieto на

своя аптека е намѣрила най-целесходни и най-икономни пътъ?

Но най-вѣроятно е, че при това ново положение за общината, тя ще се види принудена и ще откаже лѣкарства на $\frac{3}{4}$ отъ своитѣ бѣдно-болни и тогасъ пита се: какво ще правятъ тия послѣднитѣ оставени безъ лѣкарства? отъ дѣ ще намѣрятъ тѣ пари за да си купятъ скъпи и прѣскъпи лѣкарства, когато тѣ едва намиратъ срѣдства за своята прѣхрана? И ими ли нужда да бждатъ прѣглеждани отъ лѣкарь, когато пѣма да иматъ пужднитѣ лѣкарства?

И защо всичко това? Закона ли е жестокъ, или жестоко тълкуванъ и приложенъ?

Хроника

Въ Недѣля, на 11 того, въ музейната зала на Дѣвич. Гимназия въ присѣтствието на кмета г. Мирски и членовѣтѣ на археологическото дружество стана откриванieto на скромния археологически музей при Дружеството По този случай прѣдсѣдателя на Х. Шкорпилъ въ нѣколко думи направи единъ прѣгледъ на старинитѣ въ музея, прѣдставляящи разнитѣ епохи отъ историната на развитието на човѣчеството.

Макаръ и да се намира още въ своето начало, нѣ музей все пакъ е събралъ старани характеристични на разнитѣ епохи на човѣшката култура отъ историческитѣ и до исторически врѣмена на човѣчеството. Въ скромната сбирка на музея сж застъпени каменини, медни и желязнии периоди, та макаръ и много слабо, нѣ все пакъ испѣква прѣдъ очитѣ на посѣтителитѣ редицата отъ измѣнения, които е прѣтърпѣло човѣчеството до като да достигне до днешната си културна висота. А това лесно се вижда, отъ оржията съ които си е служилъ той въ борбата за съществуванieto си.

Тукъ ще срѣщни любопитния и кръмъчни ножчета съ които нашия прадѣдъ си е служилъ въ случай на нужда, а и лесно ще види какъ кремъчния ножъ и други оржия сж се замѣстили съ мѣдния, а по-късно съ желязния, за да може да разбере, че не току така, той е падналъ отъ небето такъвъ какъвто си е сега, господаръ въ много отношения надъ природнитѣ сили, ами, че за да дойде до днешната висота отъ която е билъ съвсѣмъ близко до животнитѣ му сж били потрѣбни много трудове, много усилия, а най-вече врѣме. Ето защо, въ желанието си да вървимъ напредъ, да се усъвършенствуваме намъ ни е необходимо да узнаемъ усилията, които сж правили нашитѣ прадѣди надъ себе си, до като ни завѣщаятъ, такъвъ единъ животъ, богатъ и разнообразенъ, и като познаваме тѣзи усилия, като се научимъ да ги цѣнимъ ще можемъ да си опрѣдѣлимъ пътя по който трѣбва и ний да вървимъ напредъ. А тѣзи усилия най-добрѣ ще ги узнаемъ въ жалкитѣ остатъци отъ продуктитѣ на миналитѣ врѣмена, въ разнитѣ паметници, които сж можли да достигнатъ до насъ, неразрушени отъ врѣмето. Похвална е инициативата на Вар-

ненското Археол. Дружество и то заслужава по силна подкрѣпа отъ наша страна.

Прѣдсѣдателя на Дружеството, г. Х. Шкорпилъ, като очерта въ нѣколко думи и бждатата дѣятелностъ на Дружеството, която ще се състои най-вече въ пѣкои разкопки въ околността на града, на р. Дѣвня и около гр. Добричъ, Апелира къмъ добрата воли на присѣтствующия г. Кметъ Кр. Мирски, да сѣдѣйствува въ кръга на възможното на тѣзи усилия на дружеството, та да може по такъвъ единъ начинъ, паметнитѣ на миналото да видятъ бѣлъ свѣтъ, безъ да ставатъ жертва на невѣжеството или на безграничната жажда за забогатяване на пѣкои тъмни личности, които експлоатиратъ съ хорското невѣжество. Най-на края, въ споменъ на това откриване на Дружествения музей, всички членове на дружеството се фотографираха въ двора на гимназията и слѣдъ това се разотидоха, пълни съ надежда въ не далечно бждще да видятъ плода на своята добра инициатива развили се въ единъ богатъ музей, въ който да бждатъ събрани голѣмъ брой паметници и сведения, пай-добрѣ рисувачи миналата история на града Варна и цѣлата околностъ, прѣзъ разнитѣ епохи на грѣцкото римско, българско и турско владичество.

Общеобразователенъ курсъ въ гр. Варна. На 9 юлий т. г. въ Варна ще се открие петнайсетдневенъ общообразователенъ курсъ, уреденъ отъ тукашното околийско учителско дружество. Въ него ще се четатъ лекции по 1) политическа икономия отъ проф. Г. Т. Данаиловъ, 2) статистика и финансии отъ Кирилъ Поповъ, 3) конституционно право отъ Кръстьо Пастуховъ, 4) Философия отъ Ст. Кабленковъ, 5) всеобща история отъ Ив. Пастуховъ, 6) обществени движения и теории отъ Янко Сакъзовъ, 7) популярна медицина и хигиена отъ д-ръ Ст. Златаровъ и д-ръ П. Стояновъ, 8) литература отъ Гр. Чешмеджиевъ, 9) педагогиката въ американскитѣ училища отъ Ц. Каланджиевъ, 10) археология на България отъ Х. Шкорпилъ.

Слушатель на курса може да бжде всѣки. Таксата за цѣлия курсъ е 4 лева, на денъ 40 ст., на лекция 20 ст. прѣдплатени. На слушателитѣ се прави 50% за пътуването имъ по държавнитѣ желязници и българскитѣ параходи. За да се ползватъ отъ намалението, посѣтителитѣ на курса трѣбва да се снабдятъ съ удостоверение, издадено отъ Варненското околийско учителско дружество. Удостоверения ще се дадатъ само на тия, които прѣдплататъ 4 лева — такса за курса, 50 ст. за обгербване на удостоверението и 25 ст. за изпращането му прѣпоръчено. Удостоверенията ще важатъ отъ 20 юний до 15 юлий за идване, а до 15 августъ за връщане. Всичко се адресира до прѣдсѣдателя на Варненското околийско учителско дружество г. Георги Пенчевъ.

Пакъ на гости въ Варна. Днесъ въ 6 часѣтъ заранѣта влѣзна въ пристанището австрийския параходъ „Корития“, носящъ извѣстния владика Неофитосъ, който идваше да заеме поста си въ Варна. Слѣдъ като българското правителство съ една недостойна за прѣстижа на българския

народъ вѣроломностъ даде своето позволение за това. Варненскитѣ граждани, обаче прѣдизвѣстени за пристигането му, стекоха се на тѣли на пристанището, за да дадѣтъ своя енергиченъ отпоръ на тоя султановъ пратеникъ, който помисли че е възможно да живѣе въ Варна само съ съгласието на правителството, безъ онова на народа.

И дѣйствително при опита му да излѣзне на брѣга той биде посрѣщнатъ отъ градъ камъни, срѣщу които и полицията се оказа безсилна, че дори биде принудена да сподѣли камънитѣ съ Неофитоса. Излѣзлитѣ грѣци да го посрѣщнатъ се прѣснаха по четири страни, като оставиха на брѣга една тѣла отъ 4—5000 български граждани, които слѣдѣха зорко за всѣкакъвъ новъ опитъ на слизането

Ний се възхищаваме на самоотвержеността на варненскитѣ български граждани и желаемъ щото тая борба да се продължи до пълно поражение за българоненавистнитѣ като Неофитоса.

Годежъ. Научаваме се, че г-нъ *Коста Минчевъ*, учителъ въ мъжката гимназия, се е сгодилъ за г-ца *Милица Ст. Цанова*, изъ гр. Варна. Нашитѣ сърдечни поздравии и благопожелания.

Кооперативна гостилница. Мѣстната соц. дем. организация (широката група), съ сѣдѣйствието на работническитѣ синдикати, откри на 18 т. м. кооперативна гостилница помѣщавана въ долния салонъ на хотелъ „Европа“. При откриването се държа рѣчь отъ тукашния книжаръ виденъ членъ на сжщата организация, г. Ст. Георгиевъ за значението на започнатото дѣло. Салона бѣ изпълненъ отъ присѣтствующи, повече членове на кооперацията, които и обѣдваха при една шумна радостъ за осъществяванieto на идеята. Въ гостилницата е заведенъ единъ добъръ редъ и изглежда да се поддържа образцова чистота. Узнаваме че поради тѣзи свои прѣимущества тя е привлѣкла доста клиенти отъ частнитѣ гостилници, хора отъ разнитѣ съсловия на града. Пожелаваме на това добро начинание добъръ успѣхъ.

Пристигналъ български борецъ. Пристигналъ въ града ни първия български борецъ Александръ Ив. Добричъ, който днесъ въ часѣтъ 5 подиръ пладнѣ ще дава своитѣ атлетически игри въ приморската градина.

Тоя борецъ е дипломиранъ, като пръвъ български атлетъ и гимнастикъ, спечелилъ е първата награда въ Прага (Чехия) и притежава разни други отличия за доказана сила.

Посѣтителитѣ на игритѣ ще иматъ случай да видятъ необикновената ловкостъ, която може да добиятъ човѣшкитѣ мѣскули, както и българската тѣлесна сила.

Както се научаваме бореца е покарпилъ желаючи атлети и гимнастици въ Варна да излезнатъ срѣщу му на двубой утрѣ на 25 т. м. на сжщото мѣсто.

Пожаръ. На 20 т. м. при вечеръ избухна пожаръ отъ дюкянѣтъ на Н. Бенерани, продавачъ на общарски стоки. Багодарение на тихото врѣме и бързата разпоредба на пожарната команда, пожарѣтъ биде ограниченъ. Изгорѣха дюкянитѣ на

Барухови. На по свободното и навременно дѣйствование на пожарната команда и пристигналата послѣ помощь отъ войници и стражари, твърдѣ много прѣчеше набралото се множество отъ любопитни, което пълнеше околнитѣ улици. Пристигната помощь трѣбваше да раздѣли своитѣ сили една част да се занимава съ пазене на порядъка по улицитѣ, а другата да дѣйствува при извънредни усилия. За събирането на толкозъ много любопитни хора, се дължи не малко и на камбанитѣ, които въ разнитѣ части на града се биятъ за да възвѣстятъ избухването на пожара. Това е една неумѣстна постѣлка. Желателно е за напрѣдъ, да не се допуска забраняването на черковнитѣ камбани въ подобни случаи.

Англо-Българска Банка. Упорито се носи слухътъ, че наскоро ще бѣде открита въ София Англо-българска банка, съ клонове въ по голѣмитѣ градове на княжеството. Тя ще бѣде поставена на сѣщитѣ начала, на които сѣ поставени всички новооткрити чуждестранни банки у насъ.

Учителски заплати. По случай учителския съборъ въ София министерството на финанситѣ е разпоредило да се започне изплащането на учителскитѣ заплати за м. юний отъ 24 т. м.

Изъ разпоредбитѣ на Управителния съвѣтъ. Обща колоезачна мрежа — поща. Въ засѣданието си на 15-й юний п. г. Управителния съвѣтъ на Българския колоезаченъ съюзъ е извелъ рѣшение да устрои на 22-й и 23-й юний **ОБЩА КОЛОЕЗДАЧНА МРЕЖА — ПОЩА** въ изпълнението на която ще взематъ участие едновременно всички съюзни колоезачни дружества въ България. На 22-й юний къмъ 2 часа послѣ пладнѣ ще бѣдатъ пуснати куриери отъ Софийското съюзно дружество едновременно по 4 направления: 1) София, Пловдивъ, Бургасъ, 649.5 к. м. съ разклоненията; 2) София, Търново, Варна, 961.5 к. м. съ разклоненията; 3) София, Самоковъ, Кюстендилъ, София, 221.5 к. м.; 4) София, Вратца, Видинъ 231 к. м., съ известни странични отклонения отъ главнитѣ къмъ Руссе, Никополъ, Добричъ, Силистра и пр., съ обща дължина 2063.5 к. м. На всѣко дружество е даденъ особенъ участъкъ споредъ силитѣ и срѣдствата му. На нѣкои дружества се пада да изпълнятъ пощата ношно време. Въ изпълнението на тая голѣма и първа по рода си военно-колоезачна мрежа, ще взематъ участие освѣнъ съюзнитѣ военни колоезачи отъ дружествата, но и войницитѣ отъ военно-колоезачнитѣ команди при 1-а, 4-а и 8-а пионерни дружини. Всички участници въ пощата ще получатъ специално поржанъ вече за случая спомененъ знакъ, художествено изработенъ.

Всички участници въ пощата ще бѣдатъ около 450 до 500 души.

Отъ Управителния Съвѣтъ.

Постѣпи въ редакцията ни слѣдната **ДОПИСКА**

Г-не Редакторе,

Моли помѣстете въ почитаемия Ви вѣстникъ слѣднитѣ нѣколко реда за мое публично оправдание отъ едно неочаквано прѣдизвикателство:

Понеже на 21 т. м. въ градината „Червенъ-ракъ“ бѣхъ подмѣтанъ публично по най-неприличенъ начинъ отъ четирима пратеници на Сливенския атлетъ Димитровъ, а именно: С. А., А. Б., П. Т. и Н. К., които имаха цѣлъ да ме прѣдизвикатъ съ довода, че не съмъ се билъ рѣшавалъ да излѣзна на двубой съ поменатия борецъ, и понеже азъ самъ нѣколко пѣти въ разни градове изъ България съмъ прѣдлагалъ за подобно нѣщо нему, който обаче винаги е отказвалъ, то публично заявявамъ и поканвамъ милостта му на личенъ двубой въ Недѣля на 25 т. м. въ „Приморската градина“ съ обѣщание да дамъ 500 лв. златни, ако бѣда надвигъ.

Въ противенъ случай ще мисля, че той и пратеницитѣ му сѣ били подтикнати само отъ една завистъ и желание да умаловажатъ популярността ми, доказана вече съ многото дипломи и отличия, които притежавамъ.

Приемете, г-не редакторе, отличнитѣ ми почитания.

Варна, 22/VI 1906 г.

Борецъ-гимнастикъ:

А. И. Добричъ.

Благодарностъ

Миналата седмица ми се откраднаха отъ къщи 1000 лв., които крадеца за по-голѣма безопасностъ е сполучилъ незабѣлѣзано да ги зарови въ градската градина, близу до цвѣтарницата.

Тѣй като крадеца, а именно Христакъ Жоржеско (отъ Галацъ, Романия) биде заловенъ, благодарение енергичнитѣ мѣрки, взети отъ присава на II полицейский участъкъ г. Юрданъ Василевъ и старшията му Г. Плукчиевъ, то считамъ за дългъ да изява публично своята благодарностъ къмъ тия господа, които показва едно истинско старание и ме отърваха отъ едно нещастие.

Съ почитание:

Юлиана Ангелио.

Въ Придворната Аптека

К. БОЙЧЕВЪ

пристигнаха прѣспи минерални води: Vichy и Giesshubler.

НАЙ-СИЛЕНЪ прахъ за **ДЪРВЕНИЦИ** и **БЪЛХИ** въ тенекиени кутии.

ВАЖНО ЗА ЗЕМЛЕДѢЛЦИТѢ.

Честъ имамъ да съобща на всички земледѣлци, сѣщо и на нашитѣ познати и приятели отъ Варненско и другадѣ, че отъ 1-й юний отворихъ **ХАНЪ** съ **КРЪЧМАРНИЦА** и **БАКАЛИНИЦА**, находящъ се въ Добричкото шосе и улицитѣ „Х. Димитъръ“, за което всѣки единъ посѣтителъ ще остане доволенъ отъ покупката на разни бакалски стоки, сѣщо и на спиртни пития.

Съ почитание:

СТОЙЧО Г. МУХОВСКИ.

Многоудобенъ

КЪОШКЪ

до Михалъ Коларовъ, задъ сапунената фабрика, съ лозе 4 дескара.

ДАВА СЕ ПОДЪ НАЕМЪ

Споразумение: **Д. Стояновъ**

П. Г.

Отъ дълго време въ града Варна се чувствуваше нужда отъ единъ магазинъ да бѣде снабденъ съ всички принадлежности за починали: мже, жени дѣца и то ний.

СТЕФАНЪ Н. КАМБУРОВЪ и С-ие

заехме се и отворихме такъвъ магазинъ подъ името;

((ЕРУСАЛИМЪ))

което го снабдихме съ разни величини сѣдѣщи (ковчежи) разни вѣнци, покривки, възглавници, кърпи и много други работи, изключително за починали хора, сѣщевременно ще можемъ и имаме възможностъ да продаваме съ много износна цѣна.

По желание, пращатъ се и въ провинцията.

гр. Варна, юний 1906 г.

Съ дочитание:

СТ. Н. КАМБУРОВЪ и С-ие

I-й уч., ул. „Солунска“.

ИЗВѢСТИЕ.

Честъ имамъ да извѣстя на интересующитѣ се, че продавамъ собствената ми **ВОДЕНИЦА** въ с. Теке (балчишка околия), находяща се въ мѣстността „Базеларъ“, снабдена съ всички принадлежности, нужни за мѣлницата; при това 1 ливада до не отъ 60 дек., хамбари за жито и пр., дава единъ приходъ отъ и хил. лева годишно. Мѣлницата произвежда първокачествено брашно за износъ, а така сѣщо и за домашно употребление.

За споразумѣние до г. Ризабей Милязимовъ и Халилъ ефенди Варна, III уч. № 11.

Обявление

Уважаеми Господа,

Въ Плетачната ми Фабрика се намиратъ въ достатъчно количество изработени

ЧОРАПИ, ФЛАНЕЛИ

и други плетени прѣдмети отъ първокачественъ памукъ и вълненъ материалъ.

Вѣрвамъ, че купувачитѣ ще останатъ благодарни.

Съ почитание:

А. Н. Ив. Николова.

Плетачна Фабрика „Тимофеевъ“ (до Мусаллата).

КОШКЪ

въ с. Галата дава се подъ наемъ.

За споразумение въ дрогерията, Ф. Кюпстлеръ „Мусала“ или ул. „Василь Левски“ № 160 отъ 10—11 часа прѣди обѣдъ и отъ 2—5 слѣдъ обѣдъ.

1—3

Търси се слугиня за едно порадично семейство, срѣщу добро възнаграждение Справка Редакцията „Свободенъ Гласъ“.

Продава се праздно мѣсто отъ около 550 кв. мет на улицитѣ „Франга“ и „Роковска“.

Справка редакцията.

ОБЯВЛЕНИЕ № 981.

На основание опрѣдѣлението на Варненский Окрѣженъ Сѣдъ, подъ № 1612 отъ 31 Май 1902 год. за продаване недвижимитѣ имоти принадлежати на несъстоятелното Д-во „Св. Иосифъ“ въ гр. Варна, обявявамъ, че отъ двукратното публикуване настоящето въ пѣкой мѣстѣнъ вѣстникъ въ продължение на 31 день съ първопоявление въ 24 часа 50% ще продавамъ публично:

1) Едно праздно мѣсто принадлежащо на несъстоятелното Д-ство „Св. Иосифъ“ находящо се въ гр. Варна V уч. на улица „Балканска“ подъ № 57 състоящо се отъ пространство 801.60 кв. метра, мѣжду сѣдѣи: Кръстю Николовъ, Димитър Илиевъ; Фоти Гукаровъ; сега записанъ капитанъ Писаровъ, Дружественото мѣсто и улица „Балканска“ оцѣнено за 481 лева.

2) Едно праздно мѣсто отъ пространство 801 кв. метра находящо се въ гр. Варна V уч. подъ № 59 мѣжду сѣдѣи: Попъ Георги Крахтевъ, Дружественото мѣсто, улица „Балканска“ и хендекъ (окопъ) оцѣнено за 481 лева.

Желаящитѣ да купятъ имота могатъ да прѣглеждатъ книгата по продажбата и да наддаватъ всѣки присѣственъ денъ и частъ въ канцеларията ми.

2—2

Гр. Варна, 1906 год.

II Сѣд. Приставъ: **А. П. Беровичъ.**

ВЪ НОВАТА ДРОГЕРИЯ

на

Аптекаря П. Повкиришки,

въ гр. Варна, улица „Ташъ-Полу“ № 23,

пристигнаха разни **медикаменти, специалитети** и пр.

Прѣвзрочни материали **памукъ чисто етерилзиранъ** въ кутии, **марля чиста** и **иодиформени бандажии** и пр. Термометри медицински максимални и минимални, сѣщо за бапя и стан разни форми и величини.

Ирригатори и принадлежноститѣ **мубиберони, пулверизатори, гумени толумби** разна величина.

Парфюмерия: **розово масло** отъ **мушкетера** по 2 лева, разни сапуни, паста, Д-ръ Леманова помада и др.

Четки за зѣби.

Прѣспи минерални води **Vichy** 1 лв. **Цѣни много намалени.**

Съ почитание: **Н. Повкиришки**

Печатница на Добри Тодоровъ и С-ие